

Natuurtoets

**Beheersverordening De Groeve, woongebied
Zuidoevers**

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0413752.00
definitief
15 februari 2017

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0413752.00

definitief revisie 01
15 februari 2017

Auteurs

P.M. Zeinstra

Opdrachtgever

Gemeente Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA Vries

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave

15-2-17

beschrijving revisie 01

definitief

goedkeuring

S. Hammink

vrijgave

J. Officier

Inhoudsopgave

Blz.

Advies		1
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Planvoornemen	4
1.3	Doel en onderzoeksvragen	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Soortbescherming	7
2.3	Gebiedsbescherming	8
2.3.1	Natura 2000	8
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	9
3	Methodiek	11
3.1	Algemeen	11
3.2	Bureauonderzoek	11
3.3	Terreinbezoek	12
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	12
4	Resultaten	13
4.1	Gebiedsbeschrijving	13
4.2	Beschermde soorten	15
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	15
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	16
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	19
4.3	Natura 2000-gebieden	20
4.3.1	Instandhoudingsdoelstellingen	22
4.3.2	Kwalificerende waarden op het plangebied	23
4.4	Natuurnetwerk Nederland	26
5	Toetsing Wnb - Soortbescherming	30
5.1	Effectbepaling plan	30
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	30
5.2.1	Vogels	30
5.2.2	Zoogdieren	31
5.2.3	Vissen	32
6	Toetsing Wnb - Gebiedsbescherming	33
6.1	Storingsfactoren	33
6.2	Effectbeoordeling	34

7	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	36
7.1	Beoordelen effecten	36
7.2	Conclusie Natuurnetwerk	37
8	Bronnen	39
	Bijlage	40
	Bijlage I: Wettelijk kader	42

Globale ligging van het plangebied (r ood omlijnd). Bron: Globespotter, geraadpleegd op 4 januari 2017.

Advies

De gemeente Tynaarlo is voornemens de beheersverordening De Groeve, Woongebied Zuidoevers vast te stellen. Deze verordening biedt ruimte voor 25 vrijstaande woningen in De Groeve. In het huidige bestemmingsplan Zuidoevers Zuidlaardermeer, dat een groter areaal beslaat dan de beheersverordening, zijn deze 25 woningen reeds toegestaan.

Een klein deel van de gronden die in het vigerende bestemmingsplan zijn bestemd als Natuur- en agrarisch gebied Noordlanden (ten westen van de woningen aan De Voorde 20 en 22) wordt conform het bestaande gebruik onderdeel van het woongebied. De beheersverordening kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van deze Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in een beschermd Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied ligt op circa 240 meter afstand ten westen van het plangebied. Effecten op broedvogel en niet-broedvogel soorten van het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied zijn uitgesloten. Het plan is daarmee niet vergunningplichtig en er hoeft geen vergunning gebiedsbescherming Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. Dit is overeenkomstig met de bevindingen uit het Beheerplan Zuidlaardermeergebied 2016.

In het plangebied zijn twee NNN-gebieden aanwezig. Uit de effectbeoordeling blijkt, dat significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet uitgesloten zijn. Er treedt namelijk ruimtebeslag op door het planvoornemen. In dat geval is een nadere uitwerking en/of afstemming met het bevoegd gezag (Provincie Drenthe) noodzakelijk. Mogelijk is een deel van het NNN reeds gecompenseerd ten tijde van wijziging naar de woonbestemming vanaf 2005. In hoofdstuk 6 en 7 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

	Natura 2000-gebied	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Nee	Ja
Effecten?	Nee	Ja, ruimtebeslag op N12.02 en N00.01
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee	Ja, afstemmen met bevoegd gezag
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Afstemmen met bevoegd gezag

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- *Algemene broedvogels (nestplaatsen aanwezig);*
- *Vleermuizen (foerageergebied);*
- *Steenmarter (foerageergebied);*
- *Grote modderkruiper (leefgebied).*

In Tabel 1 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Soort (groep)	Broedvogels (diverse)	Vleermuizen (diverse)	Zoogdieren (steenmarter)	Vissen (grote modderkruiper)
Essentieel leefgebied in plangebied?	<i>Ja, in bomen, struiken en houtwal</i>	<i>Ja, foerageergebied in plangebied</i>	<i>Nee, slechts foerageergebied</i>	<i>Ja, in watergangen</i>
Is er sprake van een overtreding?	<i>Nee, als voorzorgsmaatregelen ten tijde van ontwikkeling in acht worden genomen</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>
Is een ontheffing noodzakelijk	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee</i>
Is het plan uitvoerbaar? (zie Hoofdstuk 5)	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen (artikel 1.11). In het tekstkader in Bijlage I staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Tynaarlo is voornemens de beheersverordening De Groeve, Woongebied Zuidoevers vast te stellen. Op 4 april 2007 is het bestemmingsplan 'Zuidoevers Zuidlaardermeer' onherroepelijk geworden. In het kader van actualiseringsplicht wordt er een beheersverordening opgesteld. Het vigerende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling mogelijk van 25 woningen tussen de Groeve en het Zuidlaardermeer. De nieuwe verordening zal dit eveneens mogelijk maken.

Ruimtelijke plannen, zoals beheersverordeningen, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Zowel de toetsing aan de soort- als gebiedsbescherming vindt in voorliggend document plaats (Voortoets en Natuurtoets). In deze rapportage zijn de resultaten van de toetsing beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied globaal weergegeven.

Figuur 1.1.. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Globespotter, geraadpleegd op 4 januari 2017.

1.2 Planvoornemen

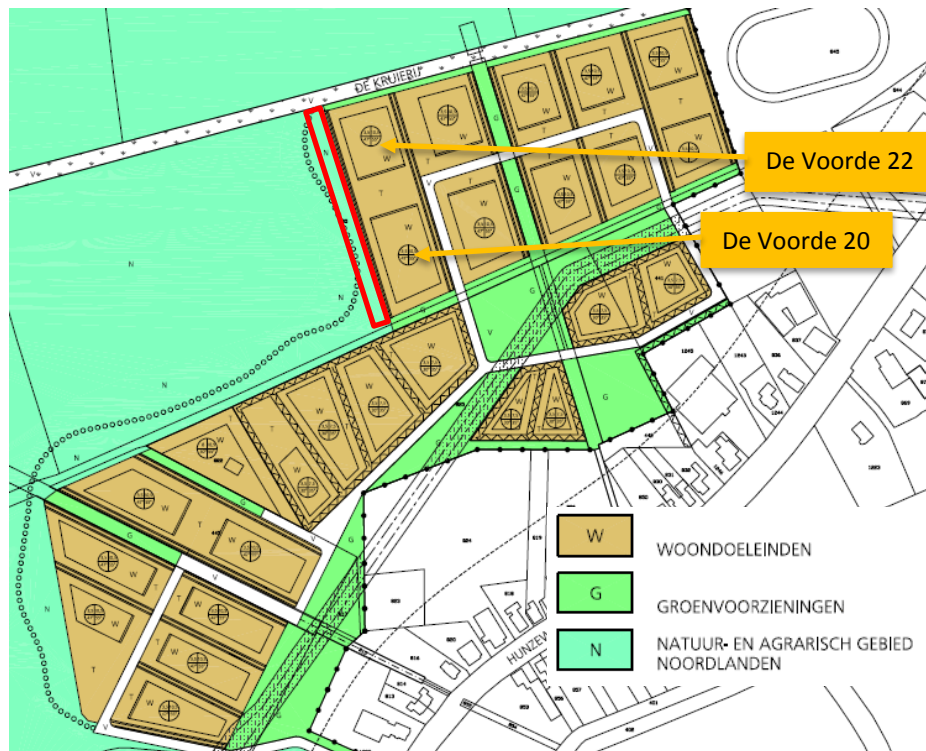
De initiatiefnemer is voornemens om een beheersverordening vast te stellen dat ruimte biedt voor 25 vrijstaande woningen.

Het vigerende bestemmingsplan maakt het onder andere mogelijk om 25 vrijstaande woningen te realiseren tussen het bestaande bebouwingslint van De Groeve en het oevergebied van het Zuidlaardermeer. Het woongebied is inmiddels geheel bouwrijp gemaakt. Een deel van de woningen zijn reeds gerealiseerd. Tussen de vrijstaande woningen en het bestaande dorpslint is een groene bufferzone gerealiseerd, waardoor een eigenstandige ruimtelijke ontwikkeling tot stand is gekomen. Tussen de vrijstaande woningen en het oevergebied is een overgangszone opgenomen voor een natuurlijk karakter (een houtwal). Binnen het plangebied zijn diverse wandel- en fietspaden gemaakt. Van het westelijke deel tot aan het oostelijk deel van het plangebied loopt bijvoorbeeld een wandelpad. Daarnaast is er een bochtige ontsluitingsweg aanwezig om verkeer voor auto's mogelijk te maken.

Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan worden twee wijzigingen opgenomen in de beheersverordening. De beheersverordening richt zich alleen op de woningbouw in aansluiting op het bebouwingslint De Groeve en de groene bufferzone. Het bestemmingsdeel 'Natuur- en agrarisch gebied Noordlanden' zal dus geen deel uitmaken van de beheersverordening. Daarnaast zal de strook grond naast de westelijk gelegen kavels De Voorde 20 en 22 onderdeel worden van het woongebied. De strook grond wordt opgenomen als tuin van voorgenoemde adressen, conform het feitelijke gebruik. Zie figuur 1.2 voor de exacte locatie van de strook grond.

Aangezien de nieuwe beheersverordening zich alleen richt op de woningbouw in aansluiting op het bebouwingslint De Groeve, richt deze natuurtoets zich op de 25 kavels voor vrijstaande woningen inclusief de groene bufferzone (zie ook figuur 1.1 voor exacte begrenzing).

Zie figuur 1.2 voor een impressie en het ontwerp van het voornemen.

Figuur 1.2. Schets planvoornemen. Wijziging ten opzichte van bestemmingsplan (twin woonpercelen De Voorde 20 en 22) is rood omkaderd. Bron: Plankaart Bestemmingsplan Zuidoevers Zuidlaardermeer.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende toets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenoemen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van de beheersverordening een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming.

Echter, deze vragen zijn ook relevant voor de beheersverordening, omdat in deze toets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van de beheersverordening het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. De beheersverordening kan pas worden vastgesteld, nadat uit een toets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 t/m 7 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De toets is als volgt opgebouwd:

- De toets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets en Voortoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de toets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de beschermde soorten vallend onder de Wet natuurbescherming
- Hoofdstuk 6 toetst het plan aan beschermde gebieden vallend onder de Wet natuurbescherming
- Hoofdstuk 7 toetst het plan aan het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de Boswet.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Jaarrond beschermde nesten

Onder de Wnb is formeel geen sprake meer van een lijst van soorten met jaarrond beschermde nesten. Drie provincies (Gelderland, Overijssel en Utrecht) hebben als bevoegd gezag Wnb aangegeven (d.d. 16-12-2016) de lijst soorten met jaarrond beschermde nesten over te nemen onder de Wnb.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (zie artikel 3.1 in tekstkader in de Bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet

opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en onwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Binnen de EU worden de belangrijkste leefgebieden van de meest bedreigde en waardevolle soorten en habitattypen aangewezen als Natura 2000-gebied. Deze Natura 2000-gebieden moeten samen een Europees ecologisch netwerk vormen om de achteruitgang van de biodiversiteit te keren. De juridische basis voor dit netwerk zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, welke in Nederland zijn doorvertaald in de Wet natuurbescherming. Per gebied worden voor de soorten en habitattypen instandhoudingsdoelstellingen bepaald. Dit kunnen behouds- of uitbreidings/verbeteringsdoelstellingen zijn. Het is verplicht om plannen en projecten te beoordelen op de gevolgen voor deze instandhoudingsdoelstellingen. Voor projecten geldt een vergunningplicht als het project een verslechterend of significant verstorend effect kan hebben op een Natura 2000-gebied. Bij vaststelling van plannen moet het bevoegd gezag rekening houden met de gevolgen van het plan voor Natura 2000-gebieden.

Als de voorgenomen ontwikkeling in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, moet een Passende beoordeling worden opgesteld. Hierin wordt onderzocht of het plan of project leidt tot aantasting van natuurlijke kenmerken.

Als er sprake is van aantasting, kan het plan of project geen doorgang vinden, tenzij de zogenaamde ADC-toets succesvol wordt doorlopen. In de ADC-toets wordt achtereenvolgens bepaald:

1. of er Alternatieven zijn voor het plan of project (die geen of minder gevolgen hebben);
2. of er Dwingende redenen van groot openbaar belang zijn voor het plan of project, denk bijvoorbeeld aan de openbare veiligheid;
3. of er voldoende Compensatie voor de schade aan de natuur getroffen kan worden.

Voortoets

De Voortoets, welke onderdeel uitmaakt van onderhavige Natuurtoets, verkent of de voorgenomen ontwikkeling mogelijke (significante) negatieve effecten kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied (in dit geval het Zuidlaardermeergebied).

Een Voortoets kan drie mogelijke uitkomsten geven (zie ook toetsingsschema figuur F, in bijlage):

- negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Verdere toetsing is niet nodig;
- negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten, maar leiden niet tot een significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In dit geval kan in overleg met de provincie worden besloten om een “Verslechteringstoets” uit te voeren;
- de ontwikkeling leidt tot negatieve effecten, welke kunnen leiden tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In dit geval is het noodzakelijk om een “Passende beoordeling” uit te voeren. In een passende beoordeling wordt meer in detail de kans op een significant effect beoordeeld.

In voorliggend document worden de relevante storingsfactoren als gevolg van het voornemen op het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied bepaald. Deze relevante storingsfactoren worden in het perspectief van (de situatie van) de omgeving geplaatst. Op basis van de relevante storingsfactoren wordt in relatie met de omgevingsfactoren en eventuele beschikbare oplossingsmogelijkheden ten opzichte van de storingsfactoren bepaald welke vervolgstappen (“Verslechteringstoets” of “Passende beoordeling”) noodzakelijk zijn en in hoeverre een vergunning gebiedsbescherming verkregen kan worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het ‘nee, tenzij’- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Als er aantasting plaatsvindt, kan het project of ingreep alleen onder specifieke voorwaarden doorgaan. Het bevoegde gezag (in dit geval de Gedeputeerde Staten van Drenthe) moet er op toezien dat door de initiatiefnemer van een nieuw plan, project of handeling, hiernaar onderzoek wordt verricht.

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers
projectnummer 0413752.00
15 februari 2017 revisie 01
Gemeente Tynaarlo

NNN in Drenthe

Provincie Drenthe is van mening dat een robuuste en vitale natuur groter is dan het NNN en omvat daarmee ook de natuur in het landelijk gebied met alle verbindende landschapselementen en kleine natuurgebieden. De NNN vormt samen met natuur en natuurgebieden in het agrarisch gebied en urbane gebieden het Drentse Natuur Netwerk (DNN).

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied (broedbiotoop, foerageergebied en rustplaats) kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het planeffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

'Andere' beschermde soorten die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de Bijlage) zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende plan. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2014-2017 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 3 januari 2017 is vanaf circa 9:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij zwaar bewolkt weer bij een temperatuur van circa 6 C°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen en zijn watergangen bemonsterd met een RAVON visnet. Gebouwen zijn vanaf de openbare ruimte bekeken/ de bomen zijn bekeken met een verrekijker.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een nader onderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek). Daarna zal ingegaan worden op de in de omgeving en/of in het plangebied aanwezige beschermde gebieden. [Paragraaf 4.3](#) zal de ligging en instandhoudingsdoelen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden aangeven. [Paragraaf 4.4](#) zal verder ingaan op de NNN.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt ten noordwesten van de N386 Hunzeweg en ten zuiden van De Kruierij te De Groeve (gemeente Tynaarlo, Provincie Drenthe). Ten zuiden van het plangebied loopt de Hunze (ook wel Oostermoerse Vaart genoemd). Deze vaart staat in verbinding met het Zuidlaardermeergebied dat ten westen van het plangebied ligt. Ter hoogte van het plangebied liggen er een aantal woonboten in de vaart. Daar waar deze niet aanwezig zijn, is een steile onbeschoeide oever aanwezig. Er zijn waterplanten en vissen aanwezig in de vaart.

Vanaf de vaart loopt een houtwal tot aan het meest westelijke deel van het plangebied. De houtwal wordt hier onderbroken door een viertal zitplaatsen die uitkijken op een natuurgebied van het Drentse Landschap (Zuidoevers Zuidlaardermeer). Vanaf hier vervolgt de houtwal weer zijn weg langs het plangebied tot aan De Kruierij. De houtwal bestaat uit een aantal jonge bomen en struiken (onder andere eik, berk, els, brem). Ten westen van de houtwal en in het natuurgebied Zuidoevers Zuidlaardermeer ligt een ronde plas met een onbeschoeide, flauwe oever. Verder naar het westen ligt een nog grotere plas, deze staat in verbinding met het Zuidlaardermeergebied.

In de meeste sloten ontbrak het water. In de sloten ten zuidoosten van het plangebied was wel water aanwezig. Deze sloten werden omringd door riet, met her en der lisdodde. De oever was erg steil, het water ondiep. In het water waren waterplanten aanwezig als vederkruid. Dit duidt op matig tot voedselrijke omstandigheden. In het noordelijk deel, ongeveer in het midden van het plangebied, ligt eveneens een sloot/plas met een steile oever. De duiker / waterdoorlaat zijn in de drie genoemde sloten dichtgeslibd en staat vol met waterplanten. De laatste sloot waar water in stond tijdens het terreinbezoek loopt van het westelijke deel van het plangebied tot aan de Voorde in het midden van het plangebied, ook deze stond aan de rand vol met riet, had steile oevers en was ondiep (circa 40 cm). Zie figuur 4.1 voor een impressie van het plangebied.

De kavels in het noordoosten van het plangebied zijn reeds bebouwd, op 1 kavel na. Daarentegen zijn de kavels in het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied, op 1 kavel na, onbebouwd. Van de kavels in het zuidelijke middendeel zijn 2 bebouwd en 2 onbebouwd. De 6 kavels in het meest zuidelijke deel van het plangebied en de ene kavel in het noordoosten van het plangebied worden gescheiden door (drooggevallen) sloten. In deze sloten staat riet en enkele jonge bomen. Alle overige onbebouwde kavels worden gescheiden van andere kavels door een verhoogde houtwal. Ook deze houtwal bestaat uit jonge bomen en struiken. Op de grens van het plangebied, aan de zuidoostkant, is een gevlochten takkenwal aanwezig.

De op de kavels aanwezige flora duiden op matig voedselrijke tot voedselrijke, vochtige bodem (pitrus). De meest linker bebouwde kavels in het noorden van het plangebied hebben tuinen met jonge bomen en struiken aan de rand van hun perceel. De overige onbebouwde oppervlaktes zijn voornamelijk gecultiveerd grasvelden.

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers
projectnummer 0413752.00
15 februari 2017 revisie 01
Gemeente Tynaarlo

Groene bufferzone met els, gezien vanuit zuiden plangebied

Meest zuidoostelijk gelegen sloot met riet plangebied

Houtwal langs wandelpad lopend van westelijk tot oostelijk deel plangebied met aan rechterzijde een sloot

Kavel afgescheiden via (droge) sloot met riet en kleine boompjes, gezien vanuit zuiden

Stuk grond ten westen van woningen aan De Voorde 20 en 22, rechts in beeld

Ronde plas ten westen van houtwal in noordelijk deel van het plangebied

Eikenlaan ten noorden plangebied

Takkenwal in zuidoostelijk deel plangebied

Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming. Ook wordt gekeken of in het verleden jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10), aangegeven met een 'X' en jaarrond beschermde nesten in de directe omgeving van het plangebied (NDFF, 2012-2017). Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (2 januari 2017) en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Soortgroep	Soort	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Buizerd		
	Gierzwaluw		
	Grote gele kwikstaart		
	Havik		
	Huismus		
	Ooievaar		
	Roek		
	Wespendief		
Zoogdieren	Bever	X	
	Eekhoorn		X
	Otter	X	
	Steenmarter		X
	Waterspitsmuis		X
	Verschillende vleermuizen*		
Reptielen	XX		
Vissen	Grote modderkruiper		X
Amfibieën	Poelkikker	X	
	Heikikker	X	
Insecten - Dagvlinders	XX		
Insecten - Kevers	XX		
Insecten - Libellen	XX		
Planten	XX		
	XX		
	XX		

*Vleermuizen: baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Afbakening relevante soorten

Aangezien het plangebied deels verhard, gecultiveerd en bebouwd is, in een verstoorde omgeving ligt, geen biotoop-specifiek biotoop herbergt (zoals veengebied, heidegebied of schraal grasland) en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan De Groeve loopt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: reptielen, vlinders, libellen, flora overige insecten en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken). Er is voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels, zoogdieren, amfibieën, vissen.**

Vogels

Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5)

In het plangebied en directe omgeving worden diverse vogelsoorten aanwezig, die ook in deze omgeving zullen broeden. Denk hierbij aan de pimpelmees en roodborst. Tijdens het terreinbezoek zijn deze soorten (pimpelmees en roodborst) dan ook waargenomen. De houtwallen en sloten met riet kunnen mogelijk gebruikt worden als broedbiotoop voor deze soorten. Ook kunnen de bebouwde kavels zelf dienen als broedlocatie voor deze vogelsoorten. Denk hierbij aan op de percelen aanwezige struiken of vogelhuisjes.

In de houtwal ten noordwesten van het plangebied is een vogelnestje van een zangvogel aangetroffen. Deze nestplaatsen worden buiten het broedseizoen niet gezien als vaste en belangrijke voortplantingsplaatsen die, bij verwijdering ervan, de soort (al dan niet in het broedseizoen) negatief beïnvloedt.

Soorten met jaarrond beschermd nest

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd.

In het plangebied hebben de meeste bomen een jonge leeftijd en in deze bomen ontbreekt het aan jaarrond beschermde nesten. In de paar oudere bomen op de enige bebouwde kavel in het zuidwesten van het plangebied, ontbreken deze nesten eveneens. Aangezien roeken in kolonies broeden en deze ontbreken in het plangebied, kan de aanwezigheid van de roek uitgesloten worden. Daarnaast is er in de directe omgeving van het plangebied geen bos aanwezig. Daarmee kan ook de aanwezigheid van de buizerd, havik en wespandief worden uitgesloten. Ook kan de aanwezigheid van de ooievaar worden uitgesloten, mede doordat er geen kunstmatige nestgelegenheden zijn waar de soort in kan gaan broeden. Er lopen geen beken of rivieren omzoomd met loofbomen door het plangebied. De oevers van de Hunze aan de zuidelijke kant van het plangebied bevat voornamelijk (woon)bomen en is daarmee eveneens geen geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart. De aanwezigheid van grote gele kwikstaart kan daarmee eveneens worden uitgesloten.

De huismus en gierzwaluw kunnen mogelijk wel in het plangebied voorkomen, deze soorten komen over het algemeen in meer bebouwde gebieden voor.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

In het plangebied komen diverse algemene vogelsoorten tot broeden. De houtwallen en sloten met riet worden gebruikt als broedbiotoop voor deze soorten. Ook kunnen de bebouwde kavels zelf dienen als broedlocatie voor deze vogelsoorten. Denk hierbij aan de op de percelen aanwezige struiken of vogelhuisjes.

Gevolgen van het plan op de vogelsoorten worden in hoofdstuk 5 behandeld.

Zoogdieren

Vleermuizen

In het plangebied komen op basis van de bureaustudie diverse vleermuissoorten voor.

Vleermuizen hebben hun vaste rust- en verblijfplantingsplaats in bomen of gebouwen waarin of waarachter ze kunnen wegkruipen. Dergelijke (geschikte) elementen komen in het plangebied voor waardoor beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen niet uit te sluiten zijn.

Het plangebied biedt een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Vleermuizen benutten beschutte trajecten om vanaf de verblijfplaats foerageergebieden te bereiken. Ze kiezen zoveel mogelijk lijnvormige structuren en vliegen bij voorkeur uit de wind en, afhankelijk van de soort, uit het licht (straatverlichting, verlichting van gebouwen et cetera). Veelal wordt langs deze structuren ook gefoerageerd. In het plangebied zijn dergelijke lijnvormige elementen en daarmee ook vliegroutes, veelvuldig aanwezig. Denk hierbij aan de houtwallen, maar ook de eikenlaan langs De Kruierij ten noorden van het plangebied.

Gevolgen van het plan op deze soorten worden in hoofdstuk 5 behandeld.

Overige (land)zoogdieren

Uit de bureaustudie komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied de bever is waargenomen. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren (uiterwaarden) en meren omzoomd door broekbossen. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste; open of rotsige oevers worden namelijk gemeden (zoogdiervereniging.nl). Doordat moeras en bosgebied op oevers ontbreken vormt het plangebied zelf geen onderdeel van het leefgebied van de bever. Hier zijn ook geen burchten aanwezig en zijn geen sporen aangetroffen. Ook direct naast het plangebied zijn geen sporen van de soort aangetroffen. De naastgelegen Zuidoevers vormen wel een geschikt leefgebied voor de soort.

Uit de bureaustudie is gebleken dat in de omgeving van het plangebied de eekhoorn is waargenomen. Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen of individuen van de eekhoorn aangetroffen. Van de eekhoorn zijn geen nesten aangetroffen in de bomen van het plangebied. Vanwege de verstoorde omgeving en het gecultiveerde karakter van het plangebied, heeft de soort geen essentieel leefgebied binnen de invloedssfeer van het voornemen.

Otters zijn volgens de bureaustudie in de omgeving van het plangebied waargenomen. Het Zuidlaardermeergebied vormt door de dicht begroeide oevers een geschikt leefgebied voor deze soort (groningerlandschap.nl). Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen of individuen van de otter waargenomen. Aangezien otters de voorkeur voor natuurlijke oevers hebben, biedt het

plangebied geen geschikt leefgebied voor deze soort. Daarmee kan de aanwezigheid van de otter worden uitgesloten.

Uit de bureaustudie is tevens gebleken dat de steenmarter in De Groeve is waargenomen (NDFF). Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen of individuen van de steenmarter aangetroffen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap in de nabijheid van dorpen en heeft een voorkeur voor kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en bosjes (zoogdiervereniging.nl). Aangezien in het plangebied alleen nieuwbouw voorkomt, is geen sprake van oude schuren. Ook zijn er (nog) geen takkenhopen of boomholtes aanwezig waarin de steenmarter zou kunnen schuilen. Aan de zuidkant van het plangebied is een takkenwal aanwezig. Dit biedt een geschikt leefgebied voor de soort. Daarnaast zijn er groenstroken en houtsingels in en rondom het plangebied waar de steenmarter zou kunnen foerageren.

Ten slotte is uit de bureaustudie gebleken dat de waterspitsmuis in de omgeving van het plangebied is waargenomen. Het Zuidlaardermeergebied biedt namelijk een geschikt leefgebied voor deze soort (Bekker 2010). De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers (www.zoogdiervereniging.nl). Vanwege het ontbreken van een dergelijk biotoop in het plangebied, is de soort uitgesloten van het plangebied.

Gevolgen van het plan op de steenmarter worden in hoofdstuk 5 behandeld.

Amfibieën

Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal beschermde amfibieën in de omgeving van het plangebied is waargenomen (heikikker en poelkikker). Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen of individuen van beschermde amfibieën aangetroffen. De hei- en poelkikker komen vooral voor in vochtige heidegebieden. Ze hebben een voorkeur voor zwak zure, voedselarme, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op hogere zandgronden. Daardoor komen ze vooral voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en uiterwaarden (ravn.nl). De ronde plas ten westen van de houtwal in het noorden van het plangebied biedt op het eerste oog een geschikt biotoop voor beschermde amfibieën. Dit geldt ook voor de grotere plas ten westen van het zuidelijk deel van het plangebied. Aangezien het Zuidlaardermeergebied en omgeving echter een relatief hoge voedselrijkdom van het oppervlaktewater kent is het geen geschikt biotoop voor de hei- en poelkikker. Dit komt door aanvoer van nutriënten via de Hunze als gevolg van bemesting van akkers en lozingen van rioolwaterzuiveringen (Natura 2000 beheerplan Zuidlaardermeergebied 2016). Overige beschermde amfibiesoorten zijn eveneens uitgesloten doordat het Zuidlaardermeergebied buiten het verspreidingsgebied van deze soorten ligt.

Vissen

Uit de bureaustudie is gebleken dat de grote modderkruiper in de omgeving van het plangebied is waargenomen. De grote modderkruiper heeft de voorkeur voor ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei (ravn.nl). Tijdens het terreinbezoek zijn geen individuen van de soort aangetroffen. Aangezien de watergangen niet afgesloten zijn en de duikers grond/water bevat met een verlandingsstadium, is de aanwezigheid van de grote modderkruiper in de watergangen niet uitgesloten.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken, dat de soorten weergegeven in tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

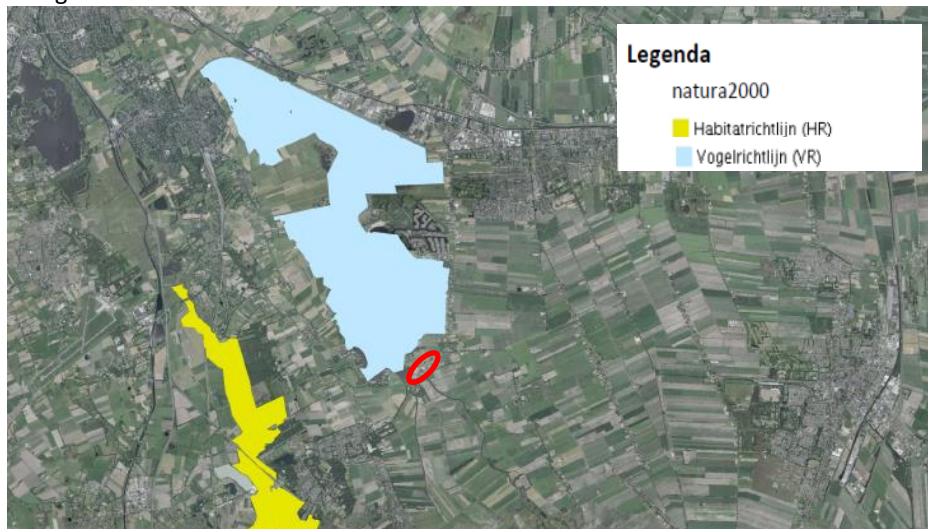
Tabel 4.2: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Beschermings regime	Aanwezig heid	Toelichting
Vogels	<i>Broedvogels</i>	<i>Artikel 3.1 en Artikel 3.5</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Diverse broedvogels in bomen en struiken</i>
Zoogdieren	<i>Verskillende soorten vleermuizen</i>	<i>Artikel 3.5</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Groenstructuren vormen foerageer- en/of vliegroute</i>
	<i>Steenmarter</i>	<i>Artikel 3.10</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Plangebied voldoet aan de biotoopeisen (schuilen in gebouwen/takkenwal, foerageren in houtwal) van deze soort</i>
Vissen	<i>Grote modderkruiper</i>	<i>Artikel 3.10</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Watergangen</i>

4.3 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied ligt op circa 240 meter afstand ten westen van het plangebied (zie ook figuur 4.3 en 4.4). Het Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied ligt op een grotere afstand van het plangebied, namelijk circa 3,5 km.

Gezien externe werking mogelijk een rol speelt bij het op korte afstand gelegen Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied wordt hier getoetst of de werkzaamheden negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Het Drentsche Aa-gebied ligt buiten het invloedsgebied van het plan voor wat betreft vermesting en verzuring, verdroging of geluid- en lichtverstrooiing. Vanwege de afstand, de geringe omvang van de ontwikkeling in het plangebied en daardoor de afscherming worden geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht en wordt dit gebied verder niet meegenomen in deze natuurtoets.

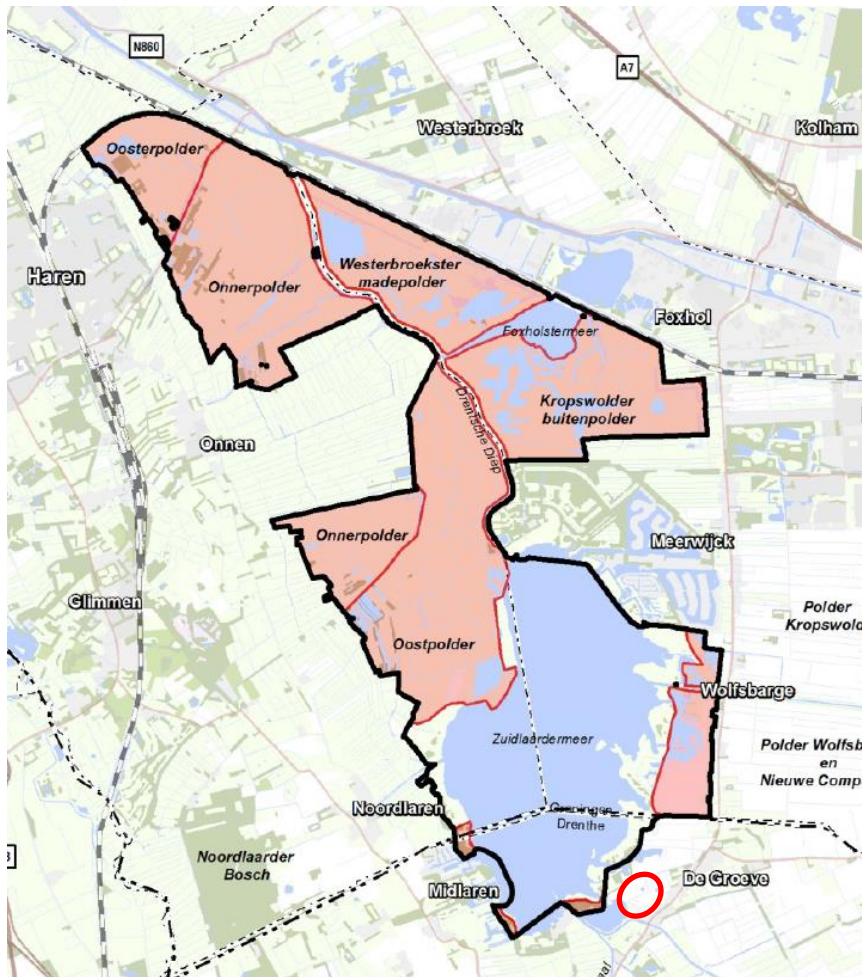
Figuur 4.3 Locatie plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. Zie ook legenda. Bron: AGODP, 2017.

Figuur 4.4 Locatie plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied (lichtblauw weergegeven). Bron: AGODP, 2017.

Tussen het plangebied en het Zuidlaardermeergebied ligt een natuurgebied beheerd door Het Drentse landschap (Zuidoevers Zuidlaardermeer). Dit natuurgebied valt buiten het Natura 2000-gebied, maar kan mogelijk (als bufferende werking) van invloed zijn op externe werking van het plangebied (zie ook [hoofdstuk 6](#)).

De Zuidoevers Zuidlaardermeer worden beheerd met extensieve begrazing aangevuld met maaibeheer. Hierdoor is er een bloemrijk schraalland ontwikkeld. Direct langs het Zuidlaardermeer is een rietkraag aanwezig welke af en toe deels wordt gemaaid voor een afwisseling van jong en overjarig riet (drentslandschap.nl). In het Beheerplan Zuidlaardermeergebied (2016) en bijbehorende overzichtskaarten, wordt daarnaast gesproken over de rietlanden van Wolfsbarge en Meerwijck. Deze iets noordelijker gelegen rietlanden hebben zich, ten opzichte van alle overige rietlanden in het Zuidlaardermeergebied, het meeste tot rietmoerassen ontwikkeld. De rietlanden van Wolfsbarge liggen op minimaal 580 meter afstand tot het plangebied. Die van Meerwijck ligt op 2,5 km afstand.

Figuur 4.5 Begrenzing Zuidlaardermeergebied (zwarte lijn) en namen polders (rood begrensd). Locatie plangebied (rode cirkel). Bron: Beheerplan Zuidlaardermeergebied 2016.

4.3.1 Instandhoudingsdoelstellingen

Het Zuidlaardermeergebied bestaat uit een natuurlijk en ondiep meer, omgeven door oeverlanden (moerasgebieden) en polders. De polders zijn voornamelijk ten noorden van het Zuidlaardermeer te vinden. De oeverlanden aan de zuidwestkant van het Zuidlaardermeer zijn grotendeels bebost met els, terwijl de oostkant van het meer vrijwel boomloos is. Zie figuur 4.5 voor een overzicht van de verschillende polders en oeverlanden behorende bij het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied.

De oorsprong van het Zuidlaardermeer gaat terug tot ongeveer 5.000-8.000 jaar voor Chr. Toen na de ijstijd de waterspiegels stegen, ontwikkelden zich in het stroomgebied van de Hunze riet- en zeggenbegroeiingen, waarna veenvorming optrad. Omdat in dezelfde tijd de zee verder naar binnen begon te dringen, bleef - door de dynamiek van stroming en getij - duurzame veenvorming ter plaatse van het huidige Zuidlaardermeer uit. Er ontstond een ondiep meer met een zandbodem en enige getijdeninvloed. Ten noorden van het meer bleef het veen intact, al werd aan weerszijden van het huidige Drentsche Diep tijdens overstromingen wat klei afgezet. Hier liggen aan de linkerzijde thans de Oostpolder en Onnerpolder, en aan de rechterzijde de Westerbroekster Madepolder en de Kropswolder Buitenpolder, van elkaar gescheiden door het Foxholster meer. Al vroeg werden in dit gebied de eerste dijken aangelegd, en uiteindelijk werd het gebied tegen het einde van de 17de eeuw grotendeels ontgonnen. De laagveenmoerassen veranderden in 'madelanden'. Deze stonden tot ver in het voorjaar grotendeels onder water (Ministerie EZ).

Het Natura 2000-gebied is aangewezen als een Vogelrichtlijngebied voor een drietal broedvogels en vijf niet-broedvogels (synbiosys.alterra.nl). Sinds 13 maart 2013 zijn de complementaire doelen van het Zuidlaardermeergebied komen te vervallen. Daarmee is het gebied niet meer aangewezen voor de grote modderkruiper. De overgebleven instandhoudingsdoelen zijn in onderstaande tabel weergegeven (zie tabel 4.3).

Tabel 4.3. Instandhoudingsdoelen voor de broedvogels en niet-broedvogelsoorten van het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied. Aangegeven zijn de landelijke staat van instandhouding (LSVI) en de doelstelling omvang (OMV) en kwaliteit (KWA) van het leefgebied. legenda: '+' = gunstig, '-' = matig gunstig, '--' = zeer ongunstig, '>' = uitbreiding, '=' = behoud. Van de toendrarietgans en slobbeend zijn geen doelstellingen bekend. Bron: synbiosys.alterra.nl.

Instandhoudingsdoelen Zuidlaardermeergebied						
		SVI Landelijk	Doelst. OMV	Doelst. KWA	Draagkracht # vogels	Draagkracht # vogelparen
Broedvogels						
A021	Roerdomp	--	=	=		5
A119	Porseleinhoen	--	>	>		15
A295	Rietzanger	-	=	=		200
Niet-broedvogels						
A037	Kleine Zwaan	-	=	=	4	
A039b	Toendrarietgans	+			210	
A041	Kolgans	+	=	=	630 stuks voor foerageergebied 10.100 stuks voor slaapplek	
A050	Smient	+	=	=	2.700	
A056	Slobbeend				120	

De landelijke staat van instandhouding van de aangewezen vogelrichtlijnsoorten roerdomp en porseleinhoen is zeer ongunstig, van rietzanger, kleine zwaan matig ongunstig en die van kolgans, toendrarietgans en smient wordt als gunstig beschouwd. De slobbeend doet het als niet-broedvogel, in tegenstelling tot broedende slobbeenden, gunstig (Sovon.nl).

4.3.2 Kwalificerende waarden op het plangebied

Voor een aantal vogelsoorten is er mogelijk een relatie tussen de (omgeving van het) plangebied en het Zuidlaardermeergebied. Hieronder wordt het voorkomen van de soorten in de omgeving van het plangebied omschreven.

Broedvogels

Het broedbiotoop van de **roerdomp** bestaat vooral uit brede, overjarige rietkragen. Deze zijn niet aanwezig in of in de directe omgeving van het plangebied. De roerdomp kan onder andere foerageren op extensief grasland en hooiland langs rietzomen. Zoals hiervoor omschreven komt dit voor in de omgeving van het plangebied. De effecten van het plan op foeragerende roerdompen en hun instandhoudingsdoel dient daarom nader beschouwd te worden.

Porseleinhoen is vooral te vinden in de plas-dras gebieden Westerbroekstermadepolder en Kropswolderbuitenpolder. De soort komt niet voor in oude riet- en moerasoevers van het Zuidlaardermeer. Wel komen ze in ondiepe oeverzones voor met droogvallende plekken met pioniervegetatie (Beheerplan Zuidlaardermeergebied 2016). De porseleinhoen foerageert in de omgeving van zijn nestplaats. Aangezien er geen moerassig terrein in de omgeving van het plangebied voorkomt, is het voorkomen van de porseleinhoen in de nabijheid van het plangebied uitgesloten. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de porseleinhoen zijn daarmee eveneens uitgesloten.

Rietzanger vooral broeden in vochtige tot droge overjarige rietkragen. De meeste rietzangers broeden in de brede rietkragen langs het meer (Beheerplan Zuidlaardermeergebied 2016) en naar verwachting daarom ook langs het meer in de Zuidoevers. De soort foerageert in de

nabijheid van zijn broedterritorium in rietlanden maar ook in kruidenrijke graslanden. De effecten van het plan op foeragerende rietzangers en hun instandhoudingsdoel dient daarom nader beschouwd te worden.

Niet-broedvogels

Kleine zwaan geeft de voorkeur aan grote open wateren voor slaappleaats en foerageergebied. Wanneer de voedselvoorraad van onderwaterplanten uitgeput is, zullen zij de uitgestrekte polders en uiterwaarden gebruiken als foerageergebied. De kleine zwaan foerageert dan het liefst op natte graslanden met korte vegetatie, maar ook akkers krijgen een bezoekje van deze soort. Zodra de oogstresten worden ondergeploegd schakelt de kleine zwaan over naar gras. De voorkeur gaat in dit geval uit eiwitrijk gras en daarmee komt de kleine zwaan vaker voor op cultuurgrasland dan extensief beheerd grasland. Gezien de lage aantallen is het niet duidelijk waar in het Zuidlaardermeergebied de kleine zwaan zich ophoudt volgens het beheerplan. NDFF gegevens (geraadpleegd op 6 januari 2017) van de afgelopen 5 jaar laat echter zien dat de kleine zwaan zich vooral bevindt op de Oost- en Onnerpolders aan de noord-westzijde van het Zuidlaardermeer, en op rietlanden van Wolfbarge ten noorden van het plangebied. De slaappleaatsen kunnen tot op enkele tientallen kilometers van de foerageergebieden liggen (water). De in de omgeving van het plangebied gelegen bloemrijk schraalland is daarmee geen geschikt biotoop voor de kleine zwaan. De aanwezigheid van de kleine zwaan en daarmee de effecten op de instandhoudingsdoelstelling van de kleine zwaan zijn daarmee uitgesloten.

De **kolgans** foerageert vrijwel volledig op agrarische weilanden. De kolgans heeft zijn slaappleaats op grote wateren, zo ook het Zuidlaardermeer. Daarnaast worden de plassen in Westerbroekstermadepolder gebruikt als slaappleaats. Zie ook figuur 4.6 voor de exacte locaties. Aangezien dit een relatief grote afstand betreft (meer dan 1,5 km) en er geen agrarische graslanden in de directe omgeving aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van de kolgans in het plangebied uitgesloten worden. Daarmee zijn effecten op de instandhoudingsdoelstelling van de kolgans uitgesloten.

Smient rusten overdag op vaarten, plassen en meren. Binnen het natura 2000-gebied rust de smient vooral op het Zuidlaardermeergebied. De laatste jaren zijn smienten ook de nieuw ontstane plassen in de Westerbroekstermadepolder en de Kropswolderbuitenpolder gaan gebruiken als slaappleaats (Beheerplan 2016). 's Avonds foerageren ze in cultuurgraslanden. De afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde slaappleaats is ongeveer 700 meter. Aangezien dit een relatief grote afstand betreft en er geen agrarische graslanden in de directe omgeving aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van de smient uitgesloten worden. Daarmee zijn effecten op de instandhoudingsdoelstelling van de smient uitgesloten.

De **toendrarietgans** foerageert, net als de kolgans, vooral in cultuurgraslanden. Aangezien deze ontbreken in de directe omgeving van het plangebied, kan de aanwezigheid van de toendrarietgans worden uitgesloten.

De **slobeend** broedt in de buurt van water en foerageert in deze wateren. De slobeend zal dan ook aanwezig zijn langs de rietkragen van de plas ten westen gelegen van het plangebied (NDFF, geraadpleegd op 6 januari 2017). Deze plas valt buiten het Natura 2000-gebied, maar wordt gezien de mogelijke externe werking meegenomen in de effectbeoordeling in [hoofdstuk 6](#).

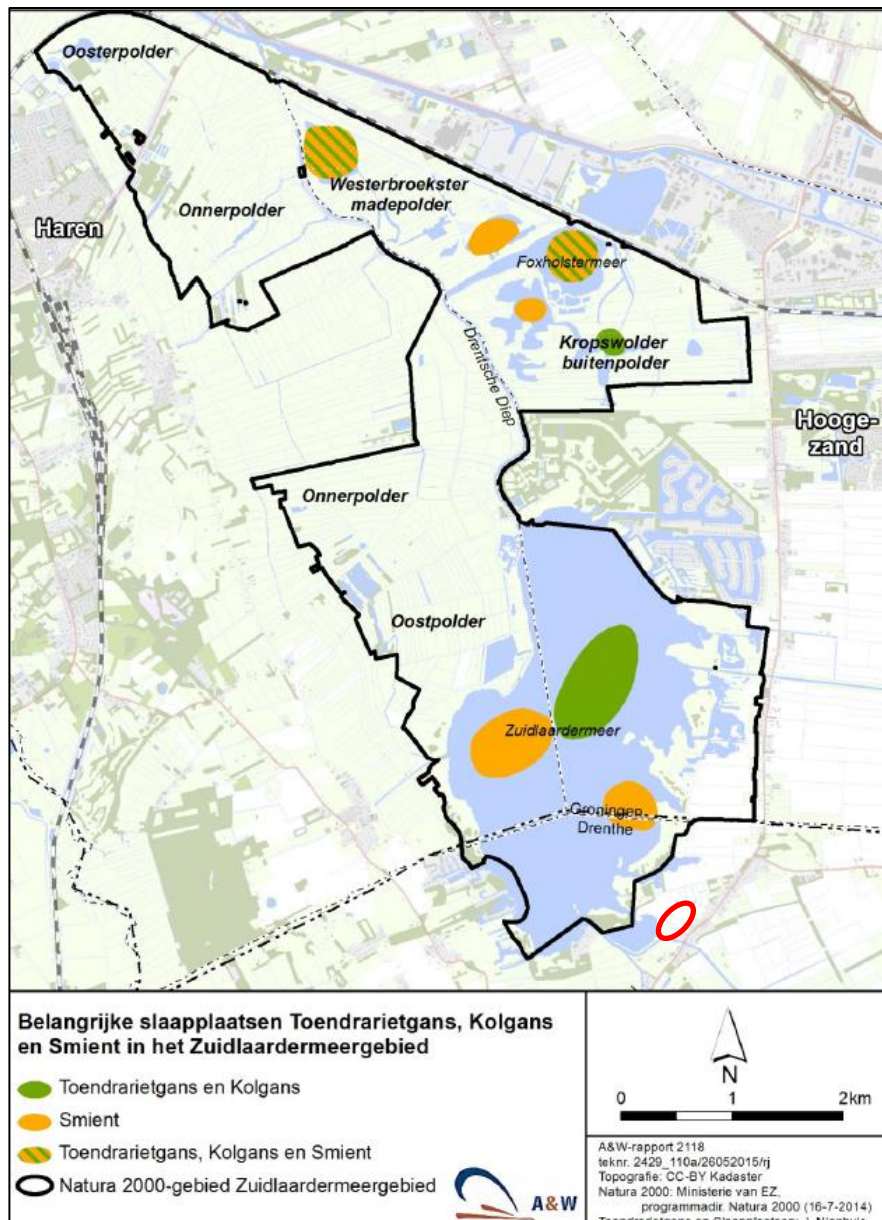
Conclusies voorkomen beschermde natuurwaarden

Afhankelijk van de voorkeur van foerageer- en broedgebied komt een aantal aangewezen broed- en niet-broedvogel soorten voor in de ruime omgeving van het plangebied. Dit geldt voor de

broedvogel roerdomp en rietzanger, deze kunnen foerageren in de naast het plangebied gelegen kruidenrijke graslanden op de Zuidoevers.

Een aantal van de aangewezen niet-broedvogelsoorten komen voor nabij het plangebied. De slobbeend komt voor in de westelijk gelegen plas die in verbinding staat met het Zuidlaardermeer.

In de effectbeschrijving van [hoofdstuk 6](#) zullen de specifieke gevoeligheden van de ontwikkeling en versturende effecten beschreven worden op deze aanwezige soorten.

Figuur 4.6. Slaapplaatsen kogans en smient in het Zuidlaardermeer gebied. Bron: Overzichtskaart 8 van beheerplan Zuidlaardermeer gebied 2016.

4.4 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is onderdeel van Natuurnetwerk Nederland. In de omgevingsvisie (2014) is het plangebied onderdeel van een grotere ecologische verbindingszone. Zie figuur 4.7.

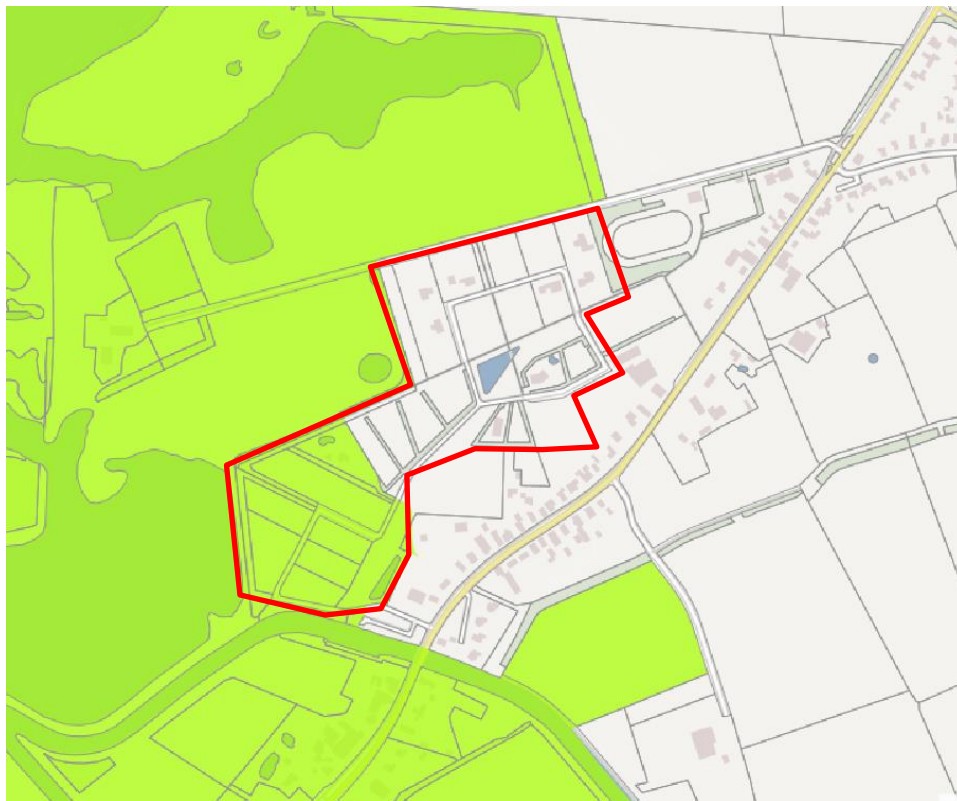
Figuur 4.7. Robuuste natuur en natuurnetwerk Drenthe. Plangebied ligt in rode cirkel. Bron: Omgevingsvisie Drenthe 2014.

De natuurvisie geeft het stukje EHS het natuurdoel 'laagveenlandschap'. In de toelichting op de kaart "Doelen Natuur en landschap 2040" wordt het volgende gezegd over laagveenlandschap:

IIc. laagveenlandschap *Is een overwegend open moerassig landschap waarbinnen ook andere typen natuur voorkomen. Natuurlijke ontwikkeling van laagveenmoeras staat onder invloed van kwel, stagnatie van regenwater, inundatie van de beek, stroming van water en begrazing. Lokaal op hogere gedeelten en aan de randen is bos- en struweelopslag, en er zijn grazige vegetaties. Er wordt niet of amper ingegrepen door de mens; de enige bemoeienis is de eventuele inzet van grote grazers in het gebied.*

Voor sommige gebieden zal voorlopig nog bijsturing door beheer nodig zijn. Tot de gebiedscondities en omgevingsomstandigheden goed genoeg zijn om de natuur zijn eigen gang te laten gaan.

De daadwerkelijke begrenzing is in een kaart van Provincie Drenthe van 2016 zichtbaar. Hier is het stukje grond ten westen van De Voorde 20 en 22 niet opgenomen in de EHS. Het zuidwestelijk deel van het plangebied is echter wel opgenomen binnen de begrenzing. Zie ook figuur 4.8.

Figuur 4.8. EHS kaart begrenzing 2016. Bron: EHS kaart drenthe.nl.

Dit is in tegenstelling tot de beheertypen kaart van het Natuurbeheerplan 2017. Daar is het stukje grond ten westen gelegen van de woningen aan De Voorde 20 en 22 aangewezen als Kruiden- en faunairijk grasland, terwijl het zuidwestelijk deel van het plangebied geen beheertype heeft (zie figuur 4.9). De ambitiekaart (zie figuur 4.10) komt voor een groot gedeelte wel weer overeen met de EHS-kaart: voor de zuidwestelijk gelegen percelen is de ambitie aangegeven om landbouwgronden om te vormen naar natuur. De ambitie voor het stukje grond ten westen van de woningen aan de Voorde 20 en 22 is om het om te vormen naar moeras.

In het Natuurbeheerplan Drenthe 2017 is een disclaimer opgenomen dat het natuurbeheerplan uitsluitend als subsidiekader voor natuur, bos en landschap gehanteerd dient te worden. Het mag niet worden gebruikt voor toetsing van bestemmingsplannen. Provincie Drenthe werkt namelijk met kernkwaliteiten waaraan getoetst dient te worden. In de omgeving van het plangebied zijn onderdelen van de kernkwaliteit 'natuur' gevonden: 'beekdalen', 'gebieden met sloten', vogelgebieden 'ganzen, zwanen en steltlopers' en een 'lokale geleidelijke overgang'. Vervolgens wordt verwezen naar de omgevingsvisie, omgevingsverordening en natuurvisie. Geen van deze documenten geeft inzichtelijk hoe om te gaan met bovenstaande onderdelen van de kernkwaliteit natuur (en wat precies de definitie is van elk onderdeel). Daardoor is toetsing erop niet of nauwelijks mogelijk. Om toch iets te kunnen zeggen over NNN wordt daarom toch het Natuurbeheerplan Drenthe gehanteerd.

Het beheertype (Kruiden- en faunairijk grasland N12.02) uit de beheertypenkaart is voor de toetsing leidend. Het stukje grond ten westen van de gelegen woning aan de Voorde 20 en 22 wordt, net als het zuidwestelijk deel van het plangebied, alsnog getoetst in hoofdstuk 7 aan de gebiedsbescherming NNN.

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers
projectnummer 0413752.00
15 februari 2017 revisie 01
Gemeente Tynaarlo

Figuur 4.9. Beheertypenkaart. Beheertype N12.02 (kruiden- en faunairijk grasland) en N03.01 (Beek en Bron).
Bron: Natuurbeheerplan Drenthe 2017.

Figuur 4.10 Ambitiekaart. Beheertype N05.01 (Moeras) en N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur(inrichting). Bron: Natuurbeheerplan Drenthe 2017.

Hieronder wordt een korte beschrijving gegeven van welke vegetatie en kenmerken vallen onder het natuurbeheertype 'kruiden- en faunarijk grasland'

(<http://www.portaalnatuurenlanschap.nl>).

N012.02. Kruiden- en faunarijk grasland

Kruiden- en faunarijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden, vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties; ondermeer kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweid of gehooit en niet of slechts licht bemest.

Het beheertype Kruiden- en faunarijk grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Kruiden- en faunarijk grasland komt in vrijwel alle landschapstypen voor. Toch is het areaal de laatste veertig jaar enorm afgenomen door de gangbare landbouwpraktijk: sterke bemesting gecombineerd met periodiek doodspuiten van de grasmat en opnieuw inzaaien met hoog productieve grasvariëteiten. De meeste overgebleven kruidenrijke graslanden liggen in overhoekjes van het agrarische gebied of komen voor in natuurgebieden. Daar kan kruidenrijk grasland een tijdelijk fase zijn als de benodigde abiotische omstandigheden voor schraallanden niet of nog niet gerealiseerd kunnen worden

Op basis van het terreinbezoek (3 januari 2017; zie ook paragraaf 4.1) is gebleken dat het bouwrijp gemaakte plangebied geen vegetatie heeft met dergelijke kenmerken. Dit geldt ook voor het stukje grond ten westen van De Voorde 20 en 22 (zie ook figuur 4.1).

5 Toetsing Wnb - Soortbescherming

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Bij de realisatie van de nog te realiseren vrijstaande woningen zijn een aantal verstoringsfactoren te verwachten. Denk dan aan:

- Verharding van percelen;
- Verstoring door geluid, licht en trilling/heien;
- Optische verstoring.

Ook in de gebruiksfase zal permanente verstoring optreden in de vorm van geluid, licht en optische verstoring.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat het plangebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor vogels, zoogdieren en vissen (zie ook Tabel 4.2). Om deze reden is er enkel op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Beschermingsregime vogelsoorten artikel 3.1

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het is dan ook te allen tijde verboden om nesten, rustplaatsen en eieren van vogels *opzettelijk* te vernielen en te beschadigen (artikel 3.1 lid 2). Daarnaast is het verboden om vogels *opzettelijk* te verstoren (lid 4). Het verbod op verstoren van de vogels is niet van toepassing wanneer de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (artikel 3.1 lid 5, zie ook Bijlage I) en wanneer het nest functioneel blijft. De vrijstelling op lid 4 geldt alleen voor vogels die vallen onder artikel 3.1 (Vogelrichtlijn) en geldt niet voor vogels die ook genoemd staan in artikel 3.5.

Met de meeste broedvogels van artikel 3.1 kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. In het geval van het eventueel kappen van de bomen en het verwijderen van groen in het plangebied, is het van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. In gebruik zijnde nesten mogen immers niet aangetast of verwijderd worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied bij realisatie vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient het plangebied vooraf aan de realisatiefase gecontroleerd te worden

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien dit het geval is dient een inschatting gemaakt te worden of deze nesten negatief beïnvloed kunnen worden door de werkzaamheden. Wanneer vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen de invloedsfeer van het plangebied én verwacht wordt dat deze negatief beïnvloed worden door de werkzaamheden (dat wil zeggen: de soorten verlaten permanent het nest door de verstoring), dan wordt het plangebied niet vrijgegeven of worden indien mogelijk soortspecifieke maatregelen voorgesteld. De werkzaamheden kunnen worden uitgesteld tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Beschermingsregime vogelsoorten artikel 3.5

Voor vogelsoorten die vallen onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming geldt een ander beschermingsregime. Het is te allen tijde verboden om voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vogels te vernielen, te beschadigen (artikel 3.5 lid 4) of te verstoren (artikel 3.5 lid 2). In het plangebied zijn tijdens het terreinbezoek de broedvogelsoorten pimpelmees en roodborst waargenomen. De voortplantingsplaatsen van deze en andere soorten vallend onder artikel 3.5, mogen niet verstoord worden.

Met de meeste broedvogels van artikel 3.5 kan, overeenkomstig met broedvogels van artikel 3.1, in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. In het geval van het eventueel kappen van de bomen in het plangebied, is het van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. In gebruik zijnde nesten mogen immers niet aangetast of verwijderd worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied bij realisatie vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient het plangebied vooraf aan de realisatiefase gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Wanneer vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving, wordt het plangebied niet vrijgegeven indien de werkzaamheden de nesten negatief beïnvloeden. De werkzaamheden dienen dan te worden uitgesteld tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Indien bovenstaande maatregelen worden toegepast is er geen overtreding van de verboden genoemd in de Wet natuurbescherming. De soortbescherming uit de Wnb vormt daarmee geen belemmering voor het vaststellen van de verordening wat betreft broedvogels.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd en staan vermeld op Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. In het kader van de Wet natuurbescherming is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen neergelegd, zoals het verbod op verstoren van vleermuizen (artikel 3.5, lid 2).

Het is aannemelijk dat in het plangebied en omgeving vleermuizen aanwezig zijn. Omdat er geen huizen of bomen worden gesloopt, hebben de werkzaamheden geen effect op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

De ontwikkeling van de nieuwe vrijstaande woningen zorgt ook niet voor een effect op mogelijke vliegroutes en foerageergebieden in de omgeving. De houtwallen die fungeren als lijnvormige structuren worden immers niet doorbroken. Tevens worden er geen bomen gekapt. In de omgeving is en blijft voldoende *en* alternatief foerageergebied aanwezig. De voorgenomen ontwikkeling zorgt derhalve niet voor een overtreding van verbodsbepalingen uit de wet.

In alle redelijkheid kan worden gesteld dat het voorgenomen plan weinig of geen invloed zal hebben op de vleermuisactiviteiten binnen en rondom het plangebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Wet Natuurbescherming. De beheersverordening is wat betreft vleermuizen uitvoerbaar.

Steenmarter

De steenmarter gebruikt het plangebied mogelijk als foerageergebied. De steenmarter valt onder het beschermingsregime 'andere soorten', artikel 3.10 en bijlage A van de wet. Voor deze soorten geldt een verbod op het doden van deze soorten en op beschadigen en/of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10 lid 1a en 1b).

Uit de bureaustudie blijkt dat de steenmarter in het plangebied voor komt. Aangezien de groenstructuren blijven behouden, blijft het plangebied zijn functie als foerageergebied eveneens behouden. Bovendien is de steenmarter een nachtactieve soort, met een grote actieradius (3-5 km; Bron: zoogdiervereniging.nl) waardoor hij voldoende voedsel in de omgeving kan vinden. Effecten op de steenmarter zijn uitgesloten. Daarmee vormt de soortbescherming uit de Wet natuurbescherming geen belemmering voor het vaststellen van de beheersverordening wat betreft de steenmarter.

5.2.3 Vissen

Beschermingsregime overige soorten (artikel 3.10)

Grote modderkruiper

De grote modderkruiper komt mogelijk voor in de watergangen in en rondom het plangebied. De grote modderkruiper valt onder het beschermingsregime 'andere soorten', artikel 3.10 en bijlage A van de wet. Voor deze soorten geldt een verbod op het doden van deze soorten en op beschadigen en/of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10 lid 1a en 1b). Aangezien er geen werkzaamheden gaan plaatsvinden in de watergangen, zijn effecten op de grote modderkruiper uitgesloten. De beheersverordening is wat betreft vissen uitvoerbaar.

6 Toetsing Wnb - Gebiedsbescherming

In [paragraaf 6.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 6.2](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming (Wnb) en wordt gekeken of het voorliggende plan uitvoerbaar is.

6.1 Storingsfactoren

Om het plan te kunnen toetsen is het van belang om eerst de verwachte storingsfactoren in beeld te brengen.

Het voornemen kan in principe een breed scala van effecten op de Natura 2000-gebied(en) veroorzaken. De effectindicator van het Ministerie van EZ die hiervoor is ontwikkeld geeft een eerste indicatie van de factoren die een rol kunnen spelen en de mate van gevoeligheid van de aanwezige natuurwaarden (habitattypen en beschermde soorten) voor deze factoren. Aangezien het plangebied in het Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeergebied' ligt is dit Natura 2000-gebied als uitgangspunt in de Effectenindicator genomen. Als activiteit is 'woningbouw' gekozen.

De onderstaande storingsfactoren kunnen ontstaan bij het realiseren van de woningen op de resterende kavels:

- Verontreiniging (7)
- Verdroging (8)
- Verstoring door geluid (13)
- Verstoring door licht (14)
- Verstoring door trilling (15)
- Optische verstoring (16)
- Verstoring door mechanische effecten (17).

In figuur 6.1 is de mate van gevoeligheid van de natuurwaarden voor de storingsfactoren weergegeven.

Aangezien het plangebied niet in een Natura 2000-gebied bevindt, is er geen sprake van oppervlakteverlies (1) of versnippering (2). Bovendien is het plan om 25 woningen te realiseren reeds getoetst in het Beheerplan Zuidlaardermeergebied (2016). Dit geldt echter niet voor het stuk grond ten westen van De Voorde 20 en 22, dat omgezet wordt naar woongebied. Dit stuk ligt rechts van de houtwal ten noordwesten van het plangebied.

Storingsfactor	1	2	7	8	13	14	15	16	17
Kleine Zwaan (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■
Porseleinhoen (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rietzanger (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Roerdomp (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Roerdomp (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Slobeend (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■
Smient (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■
Toendrarietgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	■

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

⊗ n.v.t.

... onbekend

Figuur 6.1. Gevoeligheid van de habitats en soorten waarvoor het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied is aangewezen voor de vrijkomende storingsfactoren (bron: Ministerie van EZ, 2017).

Daarnaast worden de verstoringfactoren verzuring en vermesting door de effectenindicator buiten beschouwing gelaten. In de realisatiefase zal stikstof emitteren door de bouw van de huizen. In de gebruiksfase zullen de huizen en de verkeersaantrekkende werking van het planvoornemen ook stikstof emitteren. Uitstoot van stikstof kan vermesting en verzuring van habitattypen als gevolg hebben. Het Zuidlaardermeergebied heeft echter geen aangewezen stikstofgevoelige habitats. Er is daardoor geen sprake van negatieve effecten op stikstofgevoelige habitats. Nader onderzoek naar uitstoot en depositie van stikstof is daardoor niet nodig.

6.2 Effectbeoordeling

Uit hoofdstuk 4 is gebleken dat er een drietal aangewezen kwalificerende vogelsoorten kunnen voorkomen in de omgeving van het plangebied. Dit betreft de broedvogels roerdomp en rietzanger en de niet-broedvogel slobbeend. Van deze soorten zal in deze paragraaf nader bekeken worden of de storingsfactoren van invloed zijn op de staat van instandhouding van deze soorten.

Het opnemen van de strook grond in de tuinen van woningen aan De Voorde 20 en 22 zal geen effecten met zich meebrengen. Er zullen logischerwijs geen verontreiniging, verdroging, trilling of mechanische verstoring plaatsvinden. Door de strook grond op te nemen in de tuin zal er meer geluid en licht uitgestoten worden. Daar er geen biotoop aanwezig is voor deze vogels in deze strook, noch in de directe omgeving, is verstoring door geluid en licht uitgesloten.

Aangezien roerdomp niet in de buurt van woonkernen tot broeden komt en naar het schijnt grote foerageergebieden heeft in de Westerbroekstermadepolder en Kropswolderbuitenpolder (Beheerplan 2016), is effect op de roerdomp uitgesloten. Bovendien vindt er reeds verstoring plaats ten westen van de houtwal doordat daar (weliswaar direct langs de houtwal) een wandelpad loopt. De opname van het buiten het Natura 2000-gebied gelegen stukje grond in de reeds bebouwde percelen zullen daarom geen effecten hebben op het instandhoudingsdoel van de roerdomp.

Van de rietzanger en slobbeend is het bekend dat deze dichter in de buurt van bebouwing voorkomen. Deze soorten zijn niet gevoelig voor optische verstoring. De slobbeend is daarnaast niet gevoelig voor geluid. Aangezien de slobbeend aan water gebonden is en de in de buurt liggende wateren achter de houtwal ligt, is verstoring van de slobbeend door licht uitgesloten. Daarmee zijn effecten op de instandhoudingsdoel van de slobbeend uitgesloten. De rietzanger is wel gevoelig voor geluid en licht. Ondanks de landelijke matig ongunstige staat van instandhouding is de staat van instandhouding van het Zuidlaardermeergebied stabiel. Er is volgens het beheerplan bovendien voldoende broed- en foerageergebied binnen het Zuidlaardermeergebied. Eventuele effecten op rietzangers die zich buiten het Zuidlaardermeergebied bevinden zullen individuen betreffen en hebben daarmee geen effect op de staat van instandhouding van de rietzanger in het Zuidlaardermeergebied.

Bovenstaande is in overeenstemming met de beoordeling van mw. I. van Dorp, Provincie Groningen (d.d. 18 december 2006) voor het bouwrijp maken van het woongebied met 25 woningen. Volgens deze beoordeling wordt de verstoring, die mogelijk kan optreden in aanleg- en/of gebruiksfase, gebufferd door het tussenliggende natuurgebied (Zuidoevers). Aangezien dit natuurgebied nog steeds aanwezig is, blijft deze bufferende werking onverminderd van kracht.

Al met al worden er geen negatieve effecten verwacht op broedvogel en niet-broedvogel soorten van het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied. Ook worden er geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied verwacht.

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers
projectnummer 0413752.00
15 februari 2017 revisie 01
Gemeente Tynaarlo

Het plan is daarmee niet vergunningplichtig en er hoeft geen vergunning gebiedsbescherming Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. Dit is overeenkomstig met de bevindingen uit het Beheerplan 2016 (zie tabel 7.31 op blz. 171).

7 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het ruimtelijk beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. Het NNN wordt beschermd volgens het “nee, tenzij”- principe. Bij directe aantasting is sprake van een dergelijke afweging. Provincie Drenthe kent bij het NNN geen externe werking (enkel van voornemens binnen de begrenzing van het NNN). Het plangebied ligt in een NNN gebied. Hieronder wordt nader bekeken of er ook sprake is van significante negatieve effecten.

7.1 Beoordelen effecten

Voor een NNN-gebied geldt dat de wezenlijke waarden en kenmerken van dat gebied niet mogen worden aangetast. Als ecologische (wezenlijke) waarden en kenmerken van een NNN-gebied gelden de **omvang**, de **verbindende functie** en de **kwaliteit** in de vorm van de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan.

Zoals in het vorige hoofdstuk (Effectenbeoordeling Natura 2000-gebieden) uiteengezet is, kunnen enkele storingsfactoren optreden als gevolg van het voornemen. Vrijwel alle hier genoemde storingsfactoren zijn ook relevant voor het NNN. De storingsfactoren op het NNN betreffen:

- Oppervlakteverlies (1), hier wordt eveneens de omvang besproken
- Versnippering (2), hier wordt eveneens de verbindende functie besproken
- Verontreiniging (7)
- Verdroging (8)
- Verstoring door geluid (13)
- Verstoring door licht (14)
- Verstoring door trilling (15)
- Optische verstoring (16)
- Verstoring door mechanische effecten (17)

Voor de storingsfactoren geldt vrijwel eenzelfde effectbeoordeling als die uitgevoerd is voor de toetsing van Natura 2000-gebieden. Onderstaand worden de relevante storingsfactoren op effect kort aangestipt wat betreft het stukje grond ten westen van De Voorde 20 en 22 en het zuidwestelijke deel van het plangebied.

Oppervlakteverlies

Door het stukje grond ten westen van De Voorde 20 en 22 in de tuin op te nemen, verliest het zijn functie als kruiden- en faunairijk grasland. Het voorgenomen plan maakt het niet mogelijk om op dit stukje moeras te ontwikkelen. Er treedt daarmee verlies van ruimte op.

Dit geldt eveneens voor het zuidwestelijke deel van het plangebied dat in de ambitie van het natuurbeheerplan (2017) aangewezen is als ‘nog om te vormen naar natuur’ (N00.01). Ook hier treedt verlies van ruimte op. Daarmee wordt de omvang van de NNN verkleind, wat de (wezenlijke) waarden en kenmerken van een NNN-gebied kan aantasten. Het is de vraag of hier reeds voor gecompenseerd is. Dit deel van het plangebied heeft namelijk in 2005 al een woonbestemming gekregen.

Versnippering

Aangezien het plangebied een uithoek van het Natura 2000-gebied en NNN betreft, aan de rand van bebouwing ligt en dit deel niet een verbinding vormt met (vergelijkbaar) natuur in de omgeving, zijn effecten met betrekking tot versnippering uitgesloten. Effecten op versnippering en daarmee ook de verbindende functie van het NNN zijn derhalve uitgesloten.

Verontreiniging

Er vindt geen normoverschrijdende verontreiniging plaats bij de werkzaamheden, waardoor ecologisch gerelateerde effecten niet aan de orde zijn. Effecten op de kwaliteit van het NNN zijn derhalve uitgesloten.

Verdroging

Effecten door verdroging binnen het NNN gebied zijn uit te sluiten, omdat het voormalige agrarische gebied al gedraineerd werd en deze situatie niet zal veranderen door de woonwijk (Arcadis 2010). Zoals uit het terreinbezoek van 3 januari 2017 al duidelijk werd, waren de bouwrijpgemaakte percelen reeds droog. Dit geldt eveneens voor de ondiepe rietsloten welke de kavels scheiden. Om deze reden zijn er geen negatieve effecten op de kwaliteit van het NNN optreden door verdroging.

Verstoring door geluid

In de toekomstige situatie zal het geluid zich niet wezenlijk onderscheiden van de huidige aanwezige omgevingsgeluiden die ontstaan vanaf de woonboten en verkeer om de reeds bebouwde huizen te bereiken. Effecten op de kwaliteit van het NNN zijn uitgesloten.

Verstoring door licht

In de toekomstige situatie zal de mate van verlichting zich niet wezenlijk onderscheiden van de huidige aanwezige verlichting (lantaarnpalen, woonboten en verkeer om de reeds bebouwde huizen te bereiken). Effecten op de kwaliteit van het NNN zijn uitgesloten.

Verstoring door trilling

Trilling veroorzakende werkzaamheden (zoals heien) worden mogelijk uitgevoerd bij de bouw van woningen. Dit zijn tijdelijke effecten. Bovendien is de natuurwaarde moeras nog niet ontwikkeld. Effecten op de kwaliteit van het NNN zijn derhalve uitgesloten.

Verstoring door optische effecten

Optische verstoring kan op de randen van het NNN-gebied optreden. Dit zal echter niet wezenlijk verschillen van de optische verstoring die in de huidige situatie aan de orde is. Door de ligging van het plangebied direct tegen het dorp De Groeve aan, vindt er reeds (optische) verstoring plaats. De beïnvloedingszone zal minimaal zijn. Effecten op de kwaliteit van het NNN zijn derhalve uitgesloten.

7.2 Conclusie Natuurnetwerk

Door het voorgenomen plan zal ruimtebeslag optreden op het beheertype N12.02 (Kruiden- en faunairijk grasland). Daarnaast treedt er - mogelijk, indien dit nog niet gecompenseerd is tijdens het aanwijzen van de woonbestemming - ruimtebeslag op het zuidwestelijke deel van het plangebied, dat aangewezen is als 'nog om te vormen natuur'. Dit heeft als gevolg dat de ambitie om in dit deel van het NNN-gebied het beheertype moeras (N05.01) en - mogelijk - nog om te vormen natuur (N00.01) niet gerealiseerd kan worden door het planvoornemen. Aangezien

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers
projectnummer 0413752.00
15 februari 2017 revisie 01
Gemeente Tynaarlo

omvang een (wezenlijke) waarde en kenmerk voor een NNN-gebied is en deze niet aangetast mag worden, dienen vervolgstappen genomen te worden die in lijn zijn met de Spelregels van het Natuurnetwerk Nederland. De Spelregels omvatten het beleidskader voor het compensatiebeginsel, NNN-saldbenadering en herbegrenzing NNN. Zonder deze vervolgstappen kan niet met zekerheid gesteld worden, dat het natuurbeleid van het NNN de uitvoering van het plan niet belemmert. Dit dient afgestemd te worden met het bevoegd gezag (Provincie Drenthe).

Mogelijk heeft hier reeds compensatie plaatsgevonden. Dit deel van het plangebied heeft namelijk in 2005 al een woonbestemming gekregen. In het verleden heeft de gemeente in het Zuidoeversgebied op een zeer ruime schaal hectares landbouw getransformeerd tot natuurgebied, en in ruil daarvoor is rood toegevoegd. Die toevoeging is dusdanig geweest, dat de voorziene onttrekking aan natuur als gevolg van de functiewijziging van de strook grond mogelijk geen belemmering is.

8 Bronnen

Altenburg & Wymenga 2016. Natura 2000 beheerplan Zuidlaardermeergebied, Ontwerp beheerplan. A&W-rapport 1228.

Arcadis 2010. Ecologisch onderzoek Herziening Bestemmingsplan De Groeve.

Bekker D.L., 2010. Waterspitsmuisonderzoek provincie Groningen 2010. De Tjamme, Westerwoldsche Aa, Zuidlaardermeer-oost en Onnerpolder. Rapport nummer 2010.61. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:

NDFF

www.zoogdieratlas.nl

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.naturalis.nl

www.telmee.nl

www.vlindernet.nl

www.libellennet.nl

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers

projectnummer 0413752.00

15 februari 2017 revisie 01

Gemeente Tynaarlo

Bijlage

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers

projectnummer 0413752.00

15 februari 2017 revisie 01

Gemeente Tynaarlo

Bijlage I: Wettelijk kader

Soortbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers
projectnummer 0413752.00
15 februari 2017 revisie 01
Gemeente Tynaarlo

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden. Info tabel: Ingekorte lijst vogelsoorten Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwinteraars zijn uit de lijst verwijderd.

Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuil	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluut
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtzwaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverzwaluw	Zwarte mees
Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Tabel B. Soorten (niet zijnde vogels) die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren-landzoogdieren	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Insecten-haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Insecten-libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus
Reptielen	dikkopschildpad	Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug
	kemp's zeeschildpad		gewone vinvis
	lederschildpad		bruinvis
	soepschildpad		dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfijn
	muurhagedis		gewone dolfijn
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos		grijze dolfijn
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn
	platte schijfhoren		witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket		noordse vinvis
	drijvende waterweegbree		potvis
	groenknolorchis		butskop
	kruipend moerasscherm		dwergvinvis
	zomerschroeforchis		griend
			spitsdolfijn van gray
			witte dolfijn

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers

projectnummer 0413752.00

15 februari 2017 revisie 01

Gemeente Tynaarlo

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Brabant, vrijgesteld. Soorten met een asterisk (***) zijn alleen in Limburg - voor een deel van het jaar - vrijgesteld.

Zoogdieren	Waterspitsmuis	Donker pimperlblauwtje
Aardmuis*	Wezel**	Duinparelmoervlinder
Boommarter	Wild zwijn	Gentiaanblauwtje
Bosmuis*	Woelrat*	Grote parelmoervlinder
Bunzing**	Amfibieën	Grote vos
Damhert	Alpenwatersalamander	Grote vuurvlinder
Das	Bruine kikker*	Grote weerschijnvlinder
Dwergmuis*	Gewone pad*	Iepenpage
Dwergspitsmuis*	Kleine watersalamander*	Kleine heivlinder
Edelhert	Meerkikker*	Kleine ijsvogelvlinder
Eekhoorn***	Middelste groene kikker*	Kommavlinder
Egel*	Vinpootsalamander	Pimperlblauwtje
Eikelmuis	Vuursalamander	Sleedoornpage
Gewone bosspitsmuis*	Reptielen	Spiegeldikkopje
Gewone zeehond	Adder	Veenbesblauwtje
Grote bosmuis	Hazelworm***	Veenbesparelmoervlinder
Grijze zeehond	Levendbarende hagedis***	Veenhooibeestje
Haas*	Ringslang	Veldparelmoervlinder
Hermelijn**	Vissen	Zilveren maan
Huisspitsmuis*	Beekdonderpad	Libellen
Konijn*	Beekprik	Beekkrombout
Molmuis	Elrits	Bosbeekjuffer
Ondergrondse woelmuis*	Europese rivierkreeft	Donkere waterjuffer
Ree*	Gestippelde alver	Gevlekte glanslibel
Rosse woelmuis*	Grote modderkruiper	Gewone bronlibel
Steenmarter***	Kwabaal	Hoogveenglanslibel
Tweekleurige bosspitsmuis*	Dagvlinders	Kempense heidelibel
Veldmuis*	Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer
Veldspitsmuis	Bosparelmoervlinder	Kevers
Vos*	Bruin dikkopje	Vliegend hert
	Bruine eikenpage	

Tabel D. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c

Planten	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerboterbloem	Groensteel	Rood peperboomje
Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Ruw pazelzaad
Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Berggamander	Honingorchis	Schubvaren
Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blaasvaren	Kalketrip	Smalle raai
Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Spits havikskruid
Bokkenorchis	Karwijselie	Steenbraam
Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Breed wollegras	Knollathyrus	Trosgamander
Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dennenorchis	Korensla	Vliegenorchis
Dreps	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Echte gamander	Kruiptijm	Wilde averuit
Franjegtiaan	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde weit
Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wolfskers
Getande veldsla	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
Gladde zegge	Pijlscheefkalk	

Natuurtoets

Beheersverordening De Groeve, woongebied Zuidoevers
projectnummer 0413752.00
15 februari 2017 revisie 01
Gemeente Tynaarlo

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstelling en ontheffingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10. Provincie Noord-Brabant verleent bijvoorbeeld geen vrijstelling voor een aantal soorten marterachtigen.

Naast dat het type vrijgestelde soorten verschilt per provincie, kan de grond waarop de vrijstelling geldt ook variëren tussen provincies. De vrijstelling hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Zo geldt de vrijstelling op basis het voorkomen of bestrijden van '...onnodig lijdende zieke of gebrekkige dieren' alleen in Flevoland en Utrecht. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Vrijstelling onder gedragscode

Een andere manier om vrijstelling te krijgen is door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Hierin staan gedragsregels om schade aan beschermde dieren en planten zoveel mogelijk te voorkomen bij het uitvoeren van bepaalde activiteiten. De goedgekeurde gedragscodes staan op de website van RVO vermeld (<https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>). Let hierbij op dat voor soorten genoemd in artikel 3.1 en 3.5 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' geen geldige ontheffingsgrond is en deze activiteit daardoor niet valt onder de gedragscode. Hiervoor dient alsnog een ontheffingsaanvraag te worden ingediend.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
- Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10)

Ontheffingsgronden	VR-soorten (Artikel 3.1)	HR-soorten, Bonn en Bern (Artikel 3.5)	Andere soorten (Artikel 3.10)
1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2. Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3. Opsomming van:	X	X	X
- volksgezondheid en openbare veiligheid			
- veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
- ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
- ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
- voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
- dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
- schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedures

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar

uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een

vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

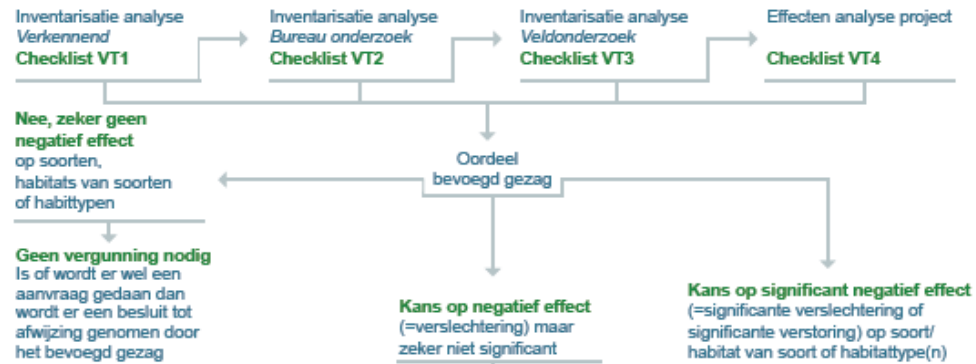
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema (figuur F) toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

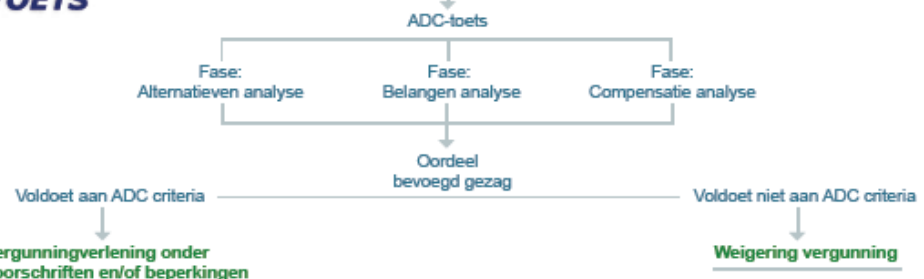
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
 Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Figuur F. Toetsingsschema gebiedsbescherming Wet natuurbescherming (steunpunt Natura 2000).

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. 06-22990312
E. stephan.hammink@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.